

REFERAT |Nye KRS| Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) d. 28-11-2017

Mødedato Tirsdag d. 28. november 2017 kl. 12:30

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteprotokoll fra fellesnemndas møte 31.10.17.....	3
Frikjøpsordninger tillitsvalgte og vernetjenesten.....	5
Arbeid med politisk organisering i nye Kristiansand kommune.....	9

Punkt 21/17: Godkjenning av møteprotokoll fra fellesnemndas møte 31.10.17

Bilag

Protokoll Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) 31.10.17.docx

Dato 23. oktober 2017
Saksnr.: 201708963-11
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)
Møtedato 28.11.2017

Godkjenning av møteprotokoll fra fellesnemndas møte 31.10.17

Forslag til vedtak

[Fellesnemnda godkjenner møteprotokoll fra fellesnemndas møte 31.10.17.](#)

Eva B. Åsland
Programleder

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra fellesnemndas møte 31.10.17

Punkt 22/17: Frikjøpsordninger tillitsvalgte og vernetjenesten

Bilag

Vedtak Partssammensatt Utvalg PSU, 21112017, Sak 3/17, Frikjøpsordninger tillitsvalgte og vernetjenesten

Dato 15. november 2017
Saksnr.: 201713421-2
Saksbehandler Anne Karen Aunevik

Saksgang

Partssamensatt utvalg
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)

Møtedato

21.11.2017
28.11.2017

Frikjøpsordninger tillitsvalgte og vernetjenesten i Nye Kristiansand

Sammendrag

I etablering av Nye Kristiansand skal tillitsvalgte involveres på mange nivå i prosessen. Tillitsvalgte i alle tre kommuner opplever stor merbelastning på grunn av deltakelse i prosesser, møter og arenaer. Det er behov for økt frikjøp, og det er behov for å bli enige om hvordan økt frikjøp skal fordeles. Programleder har derfor nedsatt en ad-hoc gruppe som har utarbeidet forslag til modell for fordeling.

Programleder har lagt forslaget fram for programstyret, og drøftet det med tillitsvalgte på arena for drøfting. Alle parter har kommet til enighet om å foreslå en modell som finansierer frikjøp for tillitsvalgtes representanter i PSU med 20%, vararepresentanter PSU og prosjektstyredeltakelse med 10% og representasjon på arena for drøfting med 10%. Dette utgjør til sammen 490% årsverk.

I tillegg foreslår programleder i samråd med programstyret at vernetjenesten styrkes med 20% til deltakelse PSU og 10% til deltakelse i prosjektstyret for administrasjon og ledelse, til sammen 30%.

Frikjøpet iverksettes fra 01.12.2017, og evalueres med tanke på justering innen 01.10.18

Forslag til vedtak

1. Fellesnemnda støtter forslag til modell for frikjøp tillitsvalgte og vernetjenesten som foreslått i saken

Eva B Åsland
Programleder Nye Kristiansand

Anne Karen Aunevik
Rådgiver

1. Bakgrunn for saken

I etablering av Nye Kristiansand skal tillitsvalgte involveres på mange nivå i prosessen. Tillitsvalgte i alle tre kommuner opplever stor merbelastning på grunn av deltakelse i prosesser, møter og arenaer. Det er behov for økt frikjøp, og det er behov for å bli enige om hvordan økt frikjøp skal fordeles. Programleder har derfor nedsatt en ad-hoc gruppe som har utarbeidet forslag til modell for fordeling.

Programleder nedsatte i oktober en ad hoc arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å lage forslag til modell. Arbeidsgruppa bestod av representanter fra de tillitsvalgte v/hovedsammenslutningene, kommuneadministrasjonen v/personalansvarlige og programsekretariatet. Arbeidsgruppa innhentet erfaringer og eksempler fra andre kommunesammenslåinger som hadde litt ulike modeller: Nye Asker, Nye Molde og Nye Drammen.

Arbeidsgruppa ble enig om et forslag som ble sendt programstyret for vurdering i møte 8.november. Programstyret støttet arbeidsgruppas forslag. Forslaget ble lagt fram på arena for drøfting 15.november, og fikk full tilslutning.

2. Modell for frikjøp tillitsvalgte

Følgende kriterier har vært vurdert som relevante for valg av modell:

- Merbelastning bør kompenseres – de som belastes mest, bør få mest
- Forutsigbarhet må sikres, slik at ordningen gjør det mulig for tillitsvalgte å planlegge hvilke ressurser som bør inn.
- Modellen bør sikre at bredde i representasjon
- Ordningen bør være enkel å administrere
- Modellen bør være enkel å praktisere, for eksempel bør det være prosentsetser som kan fungere i praksis.

Det viktigste momentet i valg av modell for Nye Kristiansand har vært at den skulle kompensere for merbelastning.

Modellen som foreslås er som følger:

Medlemmer i PSU	20 % frikjøp.
Varamedlemmer i PSU	10% frikjøp
Prosjektstyre-medlemmer	10% frikjøp
Deltakere arena for drøfting	10% frikjøp

Denne modellen utgjør til sammen 490% årsverk, basert på følgende beregningsgrunnlag

- PSU-deltakelse: 6 faste representanter x 20%, 2 representanter med tale- og forslagsrett x 20%, 4 vararepresentanter x 10%. Til sammen 200%
- Prosjektstyrer: 10% for hvert styringsgruppeplass. 6 styrer har 2 representanter, 1 styre har 3, så det blir 15 representanter x 10%. Til sammen 150%.
- Arena for drøfting: 14 representanter x 10%. Til sammen 140%.

I praksis vil programleder lage en beregning av modellen på kommunenivå, og overlate til hver kommune å effektivere frikjøpet.

3. Styrking vernetjenesten

Programleder forstår i tillegg at vernetjenesten styrkes med 20% til deltakelse PSU (møte og talerett) og 10% til deltakelse i prosjektstyret for administrasjon og ledelse, som er det

prosjektstyret hvor vernetjenesten har fast plass. Forslaget fremmes i samråd med programstyret.

4. Virkningsdato og budsjett

Programleder foreslår at frikjøpsordningene iverksettes fra 01.12.2017.

Det kan bli endringer i sammensetning av prosjektstyrene og innhold i prosjektene underveis. Programleder ønsker derfor å evaluere modellen med tanke på justering innen 01.10.18.

Hvis det skjer større endringer i tillitsvalgtes deltakelse før evalueringen, vil de tillitsvalgte kunne be om ny drøfting.

Frikjøpet finansieres av statlige omstillingsmidler, og vil innarbeides det i reviderte budsjettet for hele programmet.

Punkt 23/17: Arbeid med politisk organisering i nye Kristiansand kommune

Bilag

Vedtak arbutv, 21112017, Sak 2/17, Arbeid med politisk organisering i nye Kristiansand kommune

Dato 16. november 2017
Saksnr.: 201714730-1
Saksbehandler Anne Karen Aunevik

Saksgang Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)
Møtedato 28.11.2017

Arbeid med politisk organisering i nye Kristiansand kommune

Sammendrag

Fellesnemnda ønsker å igangsette arbeidet med politisk organisering av Nye Kristiansand. Programleder anbefaler at arbeidet med politiske struktur og organisering blir organisert som et politisk prosjekt, og at fellesnemnda nedsetter en prosjektgruppe bestående av folkevalgte. Fellesnemnda får rollen som styringsgruppe for prosjektet, og prosjektleder rapporterer til fellesnemnda.

Prosjektgruppen får følgende tre oppdrag:

1. Utarbeide forslag til politisk struktur og organisering. Forslaget fremmes for fellesnemnda 27.februar 2018.
2. Vurdere å foreslå hvilke politiske arbeidsformer som kan fremme nærdemokrati og innbyggerinvolvering. Forslaget fremmes for fellesnemnda 19.juni 2018.
3. Utarbeide forslag til når politisk organisering skal evalueres første gang, samt forslag til hva som skal inngå i evalueringen. Forslaget legges fram for fellesnemnda 19.juni 2018.

Forslag til vedtak

1. Fellesnemnda nedsetter politisk ledet prosjektgruppe som skal utarbeide forslag til politisk struktur og organisering av nye Kristiansand kommune.
2. Prosjektgruppa får mandat som foreslått i saksframlegget.
3. Prosjektgruppa skal bestå av følgende 7 folkevalgte:
4. Prosjektgruppa sikrer involvering og forankring av prosessen som beskrevet i saksframlegget

Eva B Åsland
Programleder

Anne Karen Aunevik
Rådgiver

1. Bakgrunn

Kommuner som slår seg sammen må organisere det politiske systemet på nytt, og i den forbindelse ta en rekke valg¹. Fellesnemnda har allerede gjort følgende valg for nye Kristiansand kommune:

- Den skal organiseres etter formannskapsmodellen – og ikke har parlamentarisme
- Kommunestyrets størrelse – bystyret i nye Kristiansand får 71 medlemmer
- Kommunens navn- den nye kommunen skal hete Kristiansand

Fellesnemnda ønsker nå å igangsette arbeid med å avklare politiske utvalg og komiteer under kommunestyret. Som en del av arbeidet med politisk struktur og organisering, vil det også være aktuelt å vurdere de folkevalgtes rolle.

Programleder har på bakgrunn av regjeringens anbefalinger og innspill fra fellesnemnda utarbeidet forslag til organisering og framdrift når det gjelder arbeidet med å foreslå politisk organisering.

Fellesnemnda var på studietur til Danmark 13-14.november 2017. Da ble de presentert for mange ulike eksempler på politisk organisering i danske kommuner, blant annet fra Skanderborg, Holbæk, Gentofte og Aarhus. De danske kommunene la mye vekt på det endringene offentlig sektor nå opplever, med økt oppmerksomhet på mobilisering av innbyggernes ressurser og endret rolle for kommuner og deres folkevalgte. Blant annet var det ustrakt utprøving av tidsavgrensede oppgaverettede utvalg hvor folkevalgte og ulike innbyggergrupper drøftet mulige løsninger på komplekse samfunnsutfordringer.

Under oppholdet ble det også gjennomført gruppearbeid hvor de folkevalgte evaluerte erfaringer med dagens noe ulike politiske organisering i de tre kommunene. I tillegg kom med innspill til hvordan den nye kommunen bør organiseres. Disse innspillene vil bli tatt med i videre arbeid med politisk organisering.

Formål med politisk organisering vil være å organisere det politiske arbeidet slik at det både sikrer helhetlig ledelse av kommunen, en hensiktsmessig styring av kommunens drift, samt ivareta nærhet til innbyggerne.

I arbeidet med å etablere Nye Kristiansand har arbeidet blitt organisert i 8 administrative prosjekt som alle rapporterer til programleder. Programleder anbefaler at arbeidet med politisk struktur og organisering blir organisert som et politisk prosjekt, og at det inngår i prosjektporteføljen til Nye Kristiansand. Det innebærer at fellesnemnda nedsetter en prosjektgruppe bestående av folkevalgte, og at lederen av prosjektgruppa får rollen som prosjektleder. Fellesnemnda får rollen som styringsgruppe for prosjektet, og prosjektleder rapporterer til fellesnemnda.

2. Mandat

Programleder anbefaler at prosjekt for politisk organisering får følgende tre oppdrag:

1. Utarbeide forslag til politisk struktur og organisering. Forslaget fremmes for fellesnemnda 27.februar 2018.
2. Vurdere å foreslå hvilke politiske arbeidsformer som kan fremme nærdemokrati og innbyggerinvolvering. Forslaget fremmes for fellesnemnda 19.juni 2018.
3. Utarbeide forslag til når politisk organisering skal evalueres første gang, samt forslag til hva som skal inngå i evalueringen. Forslaget legges fram for fellesnemnda 19.juni 2018.

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Verktoy/lokaldemokrativeilederen/id2424152/>

Oppdrag 1: Forslag til politisk struktur og organisering

Regjeringen sier i sin veileder følgende om politisk organisering:

I henhold til [kommunelovens § 10 og § 10 a](#) kan kommuner opprette politiske utvalg og komiteer med bestemte oppgaver og ansvar, som enten forbereder saker for kommunestyret og, dersom de har delegert myndighet, ferdigbehandler tildelte saker. Politiske utvalg og komiteer under kommunestyret er ikke obligatoriske politiske organer.

...Kommuneloven skjeler mellom faste utvalg, komiteer og kommunestyrekomiteer. Det viktigste prinsipielle skillet går mellom faste utvalg (§ 10) og kommunestyrekomiteer (§ 10a). Den typen komiteer som nevnes i kommunelovens § 10 nr. 5, betegnes ofte som adhockomiteer da de opprettes for å gjennomføre spesifikke, tidsbegrensede oppdrag.

... Kommunedelsutvalg er beskrevet i kommunelovens § 12, og kan forstås som en bestemt type lokalutvalg.

Programleder anbefaler på bakgrunn av dette at prosjektet utarbeider forslag til svar på følgende problemstillinger

- Er det mest hensiktsmessig med faste utvalg eller komiteer?
- Hvordan kan disse utvalg og komiteer sammensettes?
- Hvor omfattende beslutningsmyndighet kan de tildeles?
- Hvor mange utvalg er det hensiktsmessig å opprette, hva er en hensiktsmessig fordeling av arbeidsområder mellom utvalgene og hvilke inndelingsprinsipp kan benyttes?

Forslag drøftes i arbeidsutvalg for fellesnemnda 22.februar 2018, og legges fram for fellesnemnda 27.februar 2018.

Prosjektet må underveis i prosessen sikre både innspill og forankring fra folkevalgte i alle tre kommuner. Derfor bør prosjektgruppa benytte fellesnemndas møter 19.desember 2017 og 30.januar 2018 til å rapportere fra prosjektets arbeid. I tillegg skal det være felles kommunestyremøte i januar 2018 hvor det blir tid til prosesser som kan gi innspill til prosjektgruppa.

Nåværende administrativ ledelse i de tre kommunene involveres i arbeidet for å bidra med erfaringer fra dagens modeller og synspunkter på organiseringen i ny kommune.

Arbeidsgruppens forslag til politisk organisering legges frem for PSU før behandling i Fellesnemnda.

Oppdrag 2: Tiltak for styrket nærdemokrati, økt innbyggerinvolvering og ad hoc komiteer

Regjeringen har utarbeidet veiledere og forslag til hvordan folkevalgte kan forstå sin rolle², og ulike måter å styrke medvirkning og deltakelse på³. De gir råd om hvordan man kan organisere nærdemokratiske ordninger. KS har også utarbeidet idehefte som gir råd om hvordan involvere innbyggere⁴.

Under studieturen til Danmark fikk fellesnemnda høre mange eksempler på hvordan danske kommuner har jobbet for å fremme deltakelse, innbyggerinvolvering og samskaping. De

² <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Verktoy/lokaldemokrativeilederen/politisk-organisering-og-politikernes-rolle/de-folkevalgtes-rolle/id2424167/>

³ <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunereform/Verktoy/lokaldemokrativeilederen/kommunen-og-innbyggerne/id2424170/>

⁴ <http://www.ks.no/globalassets/idehefte-hvordan-involvere-innbyggerene.pdf?id=16500>

framhever hvordan dette åpner økt handlingsrom for lokalpolitikere, og kan bidra til å vitalisere politikerrollen. Mange kommuner hadde god erfaring med utstrakt bruk av ad-hoc komiteer.

Regjeringen sier følgende i sin veileder:

Kommunesammenslåing kan for enkelte derfor oppleves som vanskelig, fordi de orienterer seg sterkt mot sitt eget nærmiljø og knytter deler av identiteten til sin egen kommune. Det nye kommunestyret må bygge opp en felles identitet knyttet til den nye storkommunen. I denne prosessen er det ekstra viktig å være synlig til stede lokalt. Hvis deler av den nye kommunen blir svakt representert, kan dette gi grobunn for negative oppfatninger om at ens eget sted blir forbigått og glemt. I slike tilfeller kan det vurderes å opprette [nærdemokratiske ordninger](#), der formålet er å gi lokalsamfunnet mulighet til medvirkning i kommunale prosesser.

Programleder foreslår at prosjektgruppen presenterer forslag til konkretisering av dette andre oppdraget i samme møte som fellesnemnda skal legge fram forslag til politisk struktur.

Programleder anbefaler at prosjektet i løsning av dette oppdraget henter innspill fra ulike nærmiljø, innbyggergrupper og andre interessenter som folkevalgte ønsker å styrke kontakten med i den nye kommunen.

Forslag til tiltak bør legges fram for fellesnemnda for innspill og ideer underveis i prosessen. I tillegg bør prosjektet samordnes med de administrative prosjektene som skal se på sammenslåing av etablerte kommunale medvirkningsorgan, som for eksempel Rådet for funksjonshemmede, eldreråd, ungdomsråd, idrettsråd og barnas kommunestyre.

Oppdrag 3: Evaluering

Programleder anbefaler at prosjektgruppa får i oppdrag å vurdere når politisk struktur og organisering skal evalueres første gang, samt om hva som skal være hensikt med evalueringen.

De danske kommunene som fellesnemnda møtte under studieturen 13 – og 14.november 2017, anbefalte at den politiske organiseringen burde opp til jevnlig evaluering, justering og eventuelt endring. Ulike modeller vil passe for ulike kommuner, og det kan være hensiktsmessig å prøve ut ulike tiltak og modeller.

Det vil være ulike begrunnelser for hvorfor de ulike modellene og tiltakene prøves ut. For eksempel kan det være et mål som handler om å få flere og større bredde i hvilke innbyggeres som involverer seg i nærmiljøet, frivillig arbeid eller i lokalpolitikk. Andre er mer opptatt av de folkevalgtes rolle, og ønsker tiltak som fremmer politisk engasjement og handlingsrom. Målene kan i tillegg gjelde bedre ressursbruk, overordnet ledelse og tydeligere ansvarsdeling mellom politikk og administrasjon. Prosjektgruppa kan vurdere om noen av disse målene skal være styrende for valg av tiltak, og om det er ønskelig å evaluere om målene er nådd.

Forslag til evalueringstidspunkt og innhold legges fram for fellesnemnda 19.juni 2018.

3. Prosjektgruppas sammensetning

Prosjektgruppa bør bestå av 7 folkevalgte fra alle tre kommuner. Arbeidsutvalg for fellesnemnda foreslår følgende representanter:

Arbeidsutvalget foreslår at xx blir prosjektleder.

Prosjektgruppa får administrativ støtte fra programsekretariatet, og vil i tillegg ha behov for juridisk bistand.

Arbeidet i prosjektgruppen antas å bli arbeidskrevende og det er stramme tidsfrister. Arbeidet i prosjektet må derfor gis høy prioritet.

Prosjektgruppens medlemmer godtgjøres etter satser vedtatt av Fellesnemnda i august 2017.